

i Fortiden — jeg huffer ikke, om han bestemt nævnte, hvornaar — særlig havde talt Bondestændens Sag, saa vil jeg ogsaa overmaade godt tro dette, thi det er der overmaade mange Mænd af de høiere stillede Samsundsclasser, der have gjort, og derfor har Bondestanden ogsaa været dem og vil til enhver Tid være dem taknemlig; ja, det ærede Medlem har jo selv ikke saa sjældent baade lovtalt og lovsunget Bondestanden, og derfor har han ogsaa høstet Anerkjendelse; kun kan det maaſke beklages, at det synes, at det ærede Medlem nu er ved at slaa om paa en noget anden Vis. — Seg skal nu med nogle saa Bemærkninger vende mig til det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Magen). Det ærede Medlem sagde, at han glædede sig, hver Gang der fremkom en Udtalelse om, at det ikke var Meningen at rokke ved Universitetets Existenti; men dog kom han bestandig tilbage til Frygten for, at der vilde kunne komme en Tid eller indtræffe Forhold, hvor der let vilde kunne rokkes ved Universitetet paa en uheldig Maade. Dette er atter en Tilbagevendt til den gamle Mistro, som i en ikke ringe Grad blev udtalt af det ærede Medlem ved Sagens første Behandling, og som jeg allerede dengang tillod mig at nedlægge Indsigelse imod. Seg skal ikke idag gjenoptage Traaden i denne Forhandling, men kun ganske kort atter protestere imod, at en saadan Mistro er berettiget. Befolkningen vil ganske sikkert til enhver Tid vide at sætte Pris paa den Nytte, som Universitetet gjør, og paa den Gaan, som Samsundet høfter ved Universitetets Virksomhed; men naar det saaledes stadig holdes frem, at Universitetet og de med denne Anstalt beslægtede Institutioner skulle ligesom indtage en Slags Særstilling i Samsundet, saa tror jeg ikke, at dette er heldigt. Det ærede Medlem mente, at man var istand til at fjerne enhver Uengstelse i den Retning uden nogenfomhelst Opoffrelse fra Staskestens Side, nemlig ved at henlægge disse her i Lovforslaget omtalte Midler i en særlig Staskestase. Ja, dette veed jeg meget godt; men det er netop det, som jeg og mine Meningsfæller mene, at der ikke er tilstrækkelig Anledning til. Vi mene, at Universitetets Stilling kan være betrygget ligesaa godt ved at have Midler tilfælles med alle øvrige Statsformaal, og negtes kan det vel heller ikke, at der er andre Statsinstitutioner, som kunne siges at være lige saa berettigede som Universitetet, og som lige saa fuldt som Universitetet ere berettigede til at se deres Interesser sikrede til enhver Tid. Saa talte det ærede Medlem om — det var navnlig i Anledning af en Yttring af 1ste Landstingsmand for 9de Kreds (N. Rasmussen), — at det var umuligt for selve Universitetets Lærere at holde sig tilbage; naar der var stærke Brydninger, og naar Anderne mødtes i Strid, saa kunde selve Universitetets Mænd ikke holde sig ligegyldige. Meget vist, det indbrammer jeg ogsaa gerne; men der kan være Forskjel paa den Maade, hvorpaa man optræder. Det kunde jo være,

at disse Mænd optræde og søge at hævde Meninger og udtale Anskuelser i forskjellig Retning, som hidtil have været, jeg kan gjerne sige, betragtede som umulige. Det var vel nærmest det, som det ærede Medlem sigtede til, og naar altsaa den ærede 7de Landstingsmand for 1ste Kreds (Magen) har villet hævde for sig og sine Kolleger ved Universitetet en Ret til at tale efter deres Overbevisning, fratjender jeg dem slet ikke denne Ret, langtfra; men jeg skal ogsaa for mit Vedkommende sige, at der er forskjellige Hensyn at tage ved at hævde sin Mening. Man kan undertiden indtage et Standpunkt, som hidtil har været — jeg havde nær sagt — fordsønt, det var maaſke ikke ganske uberettiget. Naar endelig det ærede Medlem talte om, at Cenevoldskongerne havde holdt udtryffeligt paa Universitetets Særformuestilling, og naar det ærede Medlem nævnte en Sætning som den, at det under Guds evige Straf og Bøde vilde være Enhver forbudt at fortredige eller rokke ved de Bestemmelser, som ere tagne angaaende Universitetets Formuestilling, da er dette meget muligt; men jeg skal minde om, hvorofte desværre den Slags Ytringer og den Slags hellige Bekræftelser lades upaaagtede. Det ærede Medlem veed jo meget vel, i hvis Naavn Fredsslutninger mellem Stater og mellem Stormagter i Reglen afflutes og bekræftes, hvorledes bliver det holdt? Og jeg tør spørge: Hvad er der undertiden blevet af Cenevoldskongers selv de bedste Forsikringer? Ere de altid blevene overholdte? Seg tvivler meget derom. Seg tror, det ærede Medlem kunde have sparet sig at minde os om slige Bekræftelser. Naar det ærede Medlem endvidere nævnte Reskriptet af 1817, ved hvilket Universitetet havde erhvervet den gamle botaniske Haves Grund — med endog ikke ringe Udgift —, og at dette var blevet omdannet ved senere Lovbestemmelser, navnlig siden Grundlovens Indførelse, og han endog kom til at nævne, at nu havde Universitetet gennem Lovgivningsmyndigheden erhvervet sig den nye botaniske Have paa 21 Eder Land, saa forekommer det mig ikke, at han just derved beviste, hvad han tilsigtede. Denne Transaktion maa efter min Mening betragtes som overmaade heldig og gavnlig for Universitetet. Seg kan ikke se rettere, end at der derved ikke alene ingen Skade eller Fortredelighed er tilspøiet Universitetet, men at Statsmagten har været særdeles liberal i denne Henseende, og der kunde maaſke ogsaa nævnes flere.

Udvalg: Seg vil meget nødig forlænge Diskussionen, men det maa være mig tilladt et bemærke, at det ærede Medlem i Virkeligheden gjør mig Uret, naar han anser mig for saa feig eller skjør, at jeg ikke kan taale at høre en Modsigelse, og ogsaa turde han maaſke tillægge sine Ord en altsor frygtelig Virkning, naar han tror, at de kunne drive Medlemmer ud af Landstinget. Høfligheden er den, at det ærede Medlem taler ofte og om mange Slags Sager og